

महाराष्ट्र विधानपरिषद
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
शुक्रवार, दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०२०
(सकाळी १०-०० ते ११-४५ वाजेपर्यंत)

लक्षवेधी सूचना — (म.वि.प. नियम १०१ अन्वये) —

(मंगळवार, दिनांक २५ फेब्रुवारी व बुधवार, दिनांक २६ फेब्रुवारी, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या प्रलंबित लक्षवेधी सूचना) —

[अनुक्रमांक (१) ते (४)] —

- (१) **सर्वश्री शरद रणपिसे**, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, रामहरी रुपनवर, अॅड. हुस्नबानू खलिफे, श्री. आनंदराव पाटील, डॉ. सुधीर तांबे, सर्वश्री अमरनाथ राजूरकर, जनार्दन चांदूरकर, हरिसिंग राठोड, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, श्री. मोहनराव कदम, आर्कि. अनंत गाडगीळ, डॉ. वजाहत मिर्झा, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **जलसंपदा मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"गत शासनाच्या काळात जलसंपदा विभागामार्फत मंत्रीमंडळ बैठकीची इतिवृत्तास मान्यता मिळण्यापूर्वीच व व्यय अग्र समितीची (ईपीसी) मान्यता न घेताच नियमबाह्य पध्दतीने सुमारे ६१४६ कोटी रुपये खर्चाच्या सिंचन प्रकल्पांना मान्यता दिलेली असल्याची गंभीर बाब डिसेंबर, २०१९ च्या पहिल्या आठवड्याच्या सुमारास उघडकीस आलेली असणे, या प्रकल्पांना सुधारित प्रशासकीय मान्यता देताना त्यांच्या खर्चाची मर्यादा वाढवून घेण्यात आली असल्याचा व्यक्त झालेला संशय, या नियमबाह्य कृतीमुळे ६१४६ कोटी रुपये खर्चाच्या सिंचन प्रकल्पांना दिलेली मान्यता अवैध ठरत असल्यामुळे यामध्ये गैरव्यवहार झाल्याचा संशय व्यक्त होत असल्यामुळे याबाबत आढावा घेऊन फेरविचार करण्याची गरज व यावर शासनाची प्रतिक्रिया."

- (२) **सर्वश्री विक्रम काळे**, सतिश चव्हाण, कपिल पाटील, डॉ. सुधीर तांबे, सर्वश्री दत्तात्रय सावंत, श्रीकांत देशपांडे, बाळाराम पाटील, नागोराव गाणार, प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री गिरीशचंद्र व्यास, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, प्रविण दरेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, डॉ.परिणय फुके, सर्वश्री रमेशदादा पाटील, रामदास आंबटकर, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, किशोर दराडे, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"राज्यातील सर्व अनुदानित, विनाअनुदानित अंशतः अनुदानित तुकड्यांवर दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ पूर्वी नियुक्त झालेल्या सर्व शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना जुनी पेन्शन योजना लागू करण्याबाबत राज्यातील शिक्षकांनी

वेळोवेळी शासनाकडे केलेली मागणी, या शिक्षकांना त्यांच्या वेतन देयकातून भविष्य निर्वाह निधीची नियमित कपात आजसुध्दा सुरु असून दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ पूर्वी विनाअनुदानित तसेच अंशतः अनुदानित व दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ नंतर अनुदानावर आलेल्या शिक्षकांना जुनी पेन्शन द्यावयाची कि नविन यासंदर्भात कोणताही खुलासा वा सूचना शासनाकडून स्पष्ट न होणे, यासंदर्भात शिक्षकांनी मा. उच्च न्यायालयात दाद मागितली असता मा. न्यायमूर्तींनी २००५ पूर्वी नियुक्त झालेल्या सर्व शिक्षकांना सेवा शर्ती लागू होतात फक्त जुनी पेन्शन योजनाच का लागू करण्यात येत नाही असा प्रश्न उपस्थित करणे, विनाअनुदानित शाळेवर शिक्षक व कर्मचारी अत्यंत कमी पगारात शिक्षणाचे पवित्र कार्य करीत असताना निवृत्तीनंतरही त्यांना अत्यंत कमी निवृत्ती वेतन मिळाले तर त्यांच्यावर व त्यांच्या कुटुंबियांवर अन्याय होणार असल्यामुळे या शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना जुनी पेन्शन योजना लागू करण्याबाबत शिक्षक प्रतिनिधींनी मा. राज्यपाल व शासनाकडे बऱ्याचदा अर्ज-विनंत्या करूनसुध्दा त्यावर शासनाने कोणताही निर्णय घेतला नसल्यामुळे शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांत पसरलेला तीव्र असंतोष, राज्यातील २००५ पूर्वी निवृत्त झालेल्या शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना जुनी पेन्शन योजना लागू करण्याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया."

(३) **अॅड. निरंजन डावखरे**, सर्वश्री प्रविण दरेकर, प्रसाद लाड, डॉ.परिणय फुके, सर्वश्री नागोराव गाणार, विलास पोतनीस, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मुंबई विद्यापीठाच्या प्रशासनावर तब्बल ८०० महाविद्यालयांचा असणारा ताण, सुमारे ८ लाख विद्यार्थ्यांना सेवा देण्यास मुंबई विद्यापीठाची अकार्यक्षमता, मुंबई विद्यापीठाच्या अखत्यारितील महाविद्यालये आणि विद्यार्थी संख्या वर्षानुवर्ष वाढत असणे, प्रशासकीय दृष्टीने मुंबई विद्यापीठ हे कोकणातील विशेषतः रत्नागिरी व सिंधुदूर्ग जिल्ह्यातील महाविद्यालयांसाठी गैरसोयीचे असणे, अशा परिस्थितीत रत्नागिरीतील ४५ महाविद्यालय, सिंधुदूर्गमधील ३८ आणि रायगडमधील २० अशा एकूण १०३ महाविद्यालयांसाठी स्वतंत्र कोकण विद्यापीठाची आवश्यकता असणे, कोकण विभागातील महाविद्यालयातील प्राध्यापक तसेच विद्यार्थ्यांच्या सोयीच्या दृष्टीने तसेच स्थानिक गरजेप्रमाणे सुसंगत असे रोजगारक्षम अभ्यासक्रम राबविण्याच्यादृष्टीने कोकणासाठी स्वतंत्र विद्यापीठ स्थापन करावे अशी कोकण विभागातील रायगड, रत्नागिरी व सिंधुदूर्ग जिल्ह्यातील विद्यार्थी व पालकांनी तसेच रत्नागिरी एज्युकेशन सोसायटीचे प्रतिनिधी, कोकण विद्यापीठ कृती समितीचे अध्यक्ष तसेच स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांचेद्वारे गेल्या अनेक वर्षांपासून ते

आजतागायत करण्यात येत असलेली आग्रही मागणी मा.मंत्री उच्च व तंत्र शिक्षण यांचेद्वारे कोकणातील विद्यापीठाबाबत स्वतंत्र विद्यापीठ स्थापन करण्यासाठी सचिव पातळीवर समितीची स्थापना करण्यात आलेली असणे, नव्याने नियुक्त झालेले उच्च तंत्र शिक्षण मंत्री यांनी कोकणासाठी स्वतंत्र विद्यापीठ निर्माण करण्यात येणार असल्याचे आश्वासन देणे, याबाबत वर्तमानपत्रांमध्ये बातमी प्रसिद्ध केली जाणे, कोकणासाठी स्वतंत्र विद्यापीठ स्थापन करण्याबाबत शासन सकारात्मक असल्यामुळे यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व त्याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया."

- (४) **श्री. प्रविण दरेकर**, डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रसाद लाड, अॅड. निरंजन डावखरे, सर्वश्री हेमंत टकले, विक्रम काळे, किरण पावसकर, आनंद ठाकूर, सतिश चव्हाण, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री अब्दुल्लाखान दुर्गणी, प्रकाश गजभिये, ख्वाजा बेग, जगन्नाथ शिंदे, अरुणकाका जगताप, अनिकेत तटकरे, संजय दौंड, शरद रणपिसे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, रामहरी रुपनवर, अॅड. हुस्नबानू खलिफे, श्री. आनंदराव पाटील, डॉ. सुधीर तांबे, सर्वश्री अमरनाथ राजूरकर, जनार्दन चांदूरकर, हरिसिंग राठोड, प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, श्री. मोहनराव कदम, आर्कि. अनंत गाडगीळ, डॉ. वजाहत मिर्झा, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **परिवहन मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"दिनांक २८ जानेवारी, २०२० रोजी कळवण-धुळे एस.टी. बस नाशिक जिल्हयातील सौंदाणे-देवळा रस्त्याने मेशी शिवरातून जात असताना तिचा टायर फुटल्याने नियंत्रण सुटलेली एस.टी. बस समोरुन येणाऱ्या रिक्षासह रस्त्याकडील साठ फूट खोल विहीरीत कोसळल्याने झालेल्या भीषण अपघातात चालकासह बसमधील १७ व रिक्षातील ९ प्रवाशांचा झालेला मृत्यू तसेच २८ जण गंभीररित्या जखमी होणे, आगारातून बाहेर पडण्याआधी आपली एस.टी. व्यवस्थित आहे की नाही हे पाहण्याची जबाबदारी कार्यशाळा चालक तसेच एस.टी. चालकावर असताना या प्रकरणी कोणतीच जबाबदारी पार पाडली नसल्याने नाहक ओढवलेल्या दुर्घटनेमुळे काहीजण मृत्यूमुखी तर अनेकजण जखमी होणे, यामुळे अपघातात मृत प्रवासी आणि बस चालकाच्या नातेवाईकांना महामंडळातर्फे दहा लाखाची मदत दिली जाईल तसेच जखमी प्रवाशांच्या उपचाराचा सर्व खर्च महामंडळातर्फे दिले जाईल असे परिवहन मंत्री आणि एस.टी.मंडळाचे अध्यक्ष यांनी जाहिर करणे, तर रिक्षातील मृतांच्या वारसांना केवळ २ लाख रुपये मदत देण्याचे जाहिर करणे, सदरहू अपघातील मृत व्यक्तींच्या वारसांना तर रिक्षामधील मृत व्यक्तींच्या वारसांना आर्थिक मदत देताना जाणीवपूर्वक केलेला भेदभाव, अपघातात बळी पडलेल्या व्यक्तींच्या कुटुंबात कुणी कमवता नसेल तर अशा

कुटुंबातील मुलगा किंवा मुलगी यांना परिवहन महामंडळाने तात्काळ नोकरीत सामावून घ्यावे अशी लोकप्रतिनिधींनी केलेली मागणी, अद्यापी मृतांच्या वारसांना प्रत्यक्षात आर्थिक मदत मिळालेली नसल्याची परिस्थिती तसेच जखमी प्रवाशांना औषधोपचार घेताना सोसाव्या लागणाऱ्या गंभीर समस्या, याप्रकरणी विनाविलंब सखोल चौकशी करून योग्य ती ठोस कार्यवाही करण्याची आवश्यकता तसेच एस.टी. बसमधील मृत्यूमुखी पडलेल्या व रिक्षामधील मृत्यूमुखी पडलेल्या वारसांना आर्थिक मदत देताना तफावत न ठेवता तात्काळ प्रत्येकी दहा लाख रुपयांची आर्थिक मदत देण्याची आवश्यकता याप्रकरणी शासनाने केलेली कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(बुधवार, दिनांक २६ फेब्रुवारी, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या प्रलंबित लक्षवेधी सूचना) – [अनुक्रमांक (५) ते (७)] –

(५) सर्वश्री किरण पावसकर, हेमंत टकले, आनंद ठाकूर, ख्वाजा बेग, श्रीमती विद्या चव्हाण, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे नगर विकास मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"पालघर जिल्ह्यातील वसई-विरार शहर महानगरपालिकेने परिवहन विभागात हिरव्या पिवळ्या बसेस चालवण्यासाठीचे कंत्राट भागीरथी ट्रान्सपोर्टला दिलेले असणे, परिवहनकडे सध्या १६० बसेसचा ताफ असून १४० बसेस वसई-विरार शहरात चालविल्या जात असणे, सुमारे ७०० च्या आसपास चालक आणि वाहक यांना काही महिन्यांपासून वेळेत मानधन दिले जात नसणे, १०० हून अधिक कामगारांचे २ महिन्यांपासून कंत्राटदाराने मानधन दिलेले नसणे, कंत्राटी कामगारांना देण्यात येणाऱ्या भविष्य निर्वाह निधीच्या पैशांचा भरणा करण्यास झालेल्या विलंबनामुळे तसेच सहा महिन्यांनी वाढणाऱ्या मानधनात गेल्या तीन वर्षांपासून वाढ केली नसल्याने वसई-विरार परिवहन विभागात कार्यरत असलेल्या तीनही संघटनांतील ७०० हून अधिक कामगारांनी एकत्र येऊन वसई पश्चिमेकडील परिवहन डेपोमध्ये चालक आणि वाहकांनी बुधवार दिनांक १५ जानेवारी, २०२० रोजी आंदोलन करून पुकारलेला संप, सन २०१५-२०१६ पासून परिवहन सेवेतील कमचाऱ्यांच्या किमान वेतनात वाढ करण्याबाबत 'श्रमजीवी रयत कामगार संघटने' कडून तसेच 'समर्थन' संस्थेकडून अलिकडेच दिनांक २० जानेवारी, २०२० रोजी महानगरपालिका, कामगार विभागाकडे व मंत्रालयीन प्रशासनाकडे पाठपुरावा व पत्रव्यवहार करण्यात येऊन मागणी केलेली असतानाही प्रशासनाकडून कोणतीही कार्यवाही केली जात नसणे, परिणामी संबंधित परिवहन महापालिकांमध्ये काम करणाऱ्या कंत्राटी कामगारांमध्ये पसरलेली तीव्र नाराजीची व असंतोषाची भावना, याबाबत शासनाने वेळीच हस्तक्षेप करून करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया."

(६) श्री. अशोक ऊर्फ भाई जगताप, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे नगर विकास मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबईत विविध ठिकाणी आगीच्या दुर्घटना घडून १५ जण जखमी झाल्याचे दिनांक १४ फेब्रुवारी, २०२० दरम्यान निदर्शनास येणे, अंधेरी एमआयडीसी येथील सेस्टा नेट कंपनी, कांदिवली पूर्वेकडील संभाजी नगर तसेच वांद्रा पूर्व येथील चाळींमध्ये आग लागून दुर्घटना घडणे, मरोळ एमआयडीसीतील रोल्टा टेक्नॉलॉजी या आयटी कंपनीला भीषण आग लागण्याची घटना माहे फेब्रुवारी, २०२० च्या तिसऱ्या आठवड्यात उघडकीस आलेली असणे, मुंबईमध्ये दिवसाला सरासरी ११ आगीच्या दुर्घटना घडत असल्याचे अग्निशमन क्षेत्रातील तज्ञांचे मत असणे, २००८ ते २०१८ या काळात येथे ५३३३३ आगीच्या दुर्घटना घडणे, त्यात ६६६ जणांचा दुर्दैवी मृत्यू होणे, या मृतांमध्ये २२३ महिला ४४ पुरुष ३४ मुले व ५ अग्निशमन दलातील अधिकारी यांचा समावेश असणे, आगीच्या दुर्घटना घडल्यास प्रशासनाकडून त्याचा तपास करून तात्पुरत्या उपाययोजना केल्या जाणे, ठोस निर्णय घेतला जात नसणे, यामुळे मुंबई मधील अग्नी सुरक्षेचा प्रश्न दिवसेंदिवस गंभीर होत असणे, शासनाकडून यासंदर्भात करावयाच्या कार्यवाहीस होत असलेला विलंब परिणामी जनतेत पसरलेला असंतोष व संतापाची भावना व शासनाने येथील आगीच्या दुर्घटना रोखण्यासाठी करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(७) प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"भायखळा, मुंबई येथील जे.जे. रुग्णालयामधील हृदय शस्त्रक्रिया सहा महिन्यांपासून बंद असल्याची बाब माहे फेब्रुवारी, २०२० च्या तिसऱ्या आठवड्यात उघडकीस आलेली असणे, जे.जे.सह कामा, जी.टी. आणि सेंट जॉर्ज या सरकारी रुग्णालयांना केला जाणारा औषधांचा पुरवठा जवळपास ४० केमिस्टनी बंद केलेला असणे, उपरोक्त रुग्णालयांना मिळणाऱ्या एकूण निधीपैकी केवळ १० टक्के रक्कम निविदा न काढता थेट खरेदी करण्यात येणाऱ्या औषध आणि इतर वैद्यकीय उपकरणांसाठी मिळत असल्याने या रुग्णालयाची आर्थिक कसरत होत असणे, ही रक्कम अपुरी असल्याने केमिस्टची साठ कोटींची बिले या रुग्णालयांनी थकविली असल्याने त्यांनी औषधांचा पुरवठा बंद केलेला असणे, औषध पुरवठा बंद झाल्याने हृदय शस्त्रक्रिया बंद करण्यात आलेल्या असणे, औषधांअभावी हृदय शस्त्रक्रिया बंद झाल्याने रुग्णांची ससेहोलपट होत असणे, परिणामी त्यांच्यात पसरलेला असंतोष, केमिस्टची जवळपास ६० कोटींची देयके रखडल्याने त्यांची होत असलेली आर्थिक पिळवणूक, केमिस्टची थकित देयके त्वरीत अदा करून रुग्णालयातील हृदय शस्त्रक्रिया पुनःश्च सुरु करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व याबाबतची

शासनाची भूमिका."

(दुपारी १२-०० वाजता)

एक : नवनिर्वाचित सदस्यांचा परिचय.

दोन : प्रश्नोत्तरे.

तीन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

(१) पशुसंवर्धन मंत्री : महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ, नागपूर यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(२) उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री : संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती यांचे सन २०१८-२०१९ या वर्षाचे वार्षिक लेखे" सभागृहासमोर ठेवतील.

(३) संसदीय कार्य मंत्री : "विधानपरिषदेच्या सन २०१९ च्या चौथ्या (हिवाळी) अधिवेशनात दिनांक १६ डिसेंबर, २०१९ ते २१ डिसेंबर, २०१९ या कालावधीत मा.मंत्री/मा.राज्यमंत्री महोदयांनी विधानपरिषद सभागृहात दिलेल्या एकूण २१ आश्वासनांची यादी, तसेच सन २०१९ चे चौथे (हिवाळी) अधिवेशन संस्थगित झाल्यानंतर, पूर्तता करण्यात आलेल्या एकूण ५३ आश्वासनांच्या पूर्ततेची विवरणपत्रे यादीसह" सभागृहासमोर ठेवतील.

चार : म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचना — (असल्यास).

पाच : लक्षवेधी सूचना — (म.वि.प. नियम १०१ अन्वये) —

(१) श्री. कपिल पाटील, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"एमईपीएस कायद्याने निश्चित केलेले संच मान्यतेचे निकष २८ ऑगस्ट २०१५ व ७ ऑक्टोबर २०१५च्या शासन निर्णयाने बदलून शिक्षक संख्या कमी केल्याने विद्यार्थ्यांचे प्रचंड नुकसान होणे, गणित व विज्ञान या विषयाच्या दोन शिक्षकांऐवजी एकच शिक्षक देणे, मराठी, हिंदी, इंग्रजी, संस्कृत, उर्दू या भाषा विषयांना स्वतंत्र शिक्षकाची सोय रद्द करून एकच शिक्षक ठेवणे, कला, क्रीडा आणि संगीत या विषयांचे शिक्षक वगळून टाकणे, विषय शिक्षक नसल्यामुळे महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांचे प्रचंड नुकसान होणे, रात्रशाळा व रात्र ज्युनिअर कॉलेजमधील दुबार शिक्षकांच्या सेवा १७ मे २०१७च्या शासन निर्णयाने समाप्त करणे, त्यातून महात्मा फुले यांनी सुरू केलेली रात्रशाळांची १५० वर्षाची परंपरा

उद्धवस्त होणे, हे तीनही शासन निर्णय (२८ ऑगस्ट २०१५ व ७ ऑक्टोबर २०१५ आणि १७ मे २०१७) ताबडतोब रद्द करून कायदा व पूर्वीची नियमावली यानुसार शिक्षक संचमान्यता पूर्वलक्षी प्रभावाने पूर्ववत लागू करण्याची आवश्यकता असणे, शिक्षक भरतीची बंदी असल्याचे कारण देत २ मे २०१२ नंतर मुंबई हायकोर्टाच्या सुमोटो आदेशाने मुंबईतील शाळांमध्ये रिक्त जागांवर आणि वाढीव तुकड्यांवर संस्थांनी नेमलेल्या शिक्षकांचे पगार सरकारने थांबवणे, सदर मान्यता अमान्य करणे, सदर नेमणूका हायकोर्टाच्या आदेशाने तसेच समायोजनाने मिळालेल्या वाढीव तुकडीवरील कार्यरत शिक्षकांच्या नियुक्त्यांना शासन परिपत्रक ७/६/२००८ व १२/२/२०१३ नुसार मान्यताही मिळणे, मात्र आता वर्षभर पगार बंद ठेवण्यात आल्याने या शिक्षकांचे संसार अडचणीत येणे, सदर शिक्षकांचे पगार शिक्षण आयुक्त यांच्या शिफारशीनुसार पूर्वलक्षी प्रभावाने पूर्ववत सुरू करण्याची आवश्यकता असणे, चौकशीचे सत्र व नियुक्त्यांच्या अमान्यता थांबविण्याची गरज असणे, याबाबत नवे सरकार येऊनही न्याय मिळत नसल्यामुळे शिक्षकांमध्ये पसरलेला असंतोष आणि संताप. याबाबत शासनाने दखल घेऊन तातडीने करावयाची उपाययोजना, केलेली कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(२) **सर्वश्री सतिश चव्हाण**, हेमंत टकले, विक्रम काळे, अब्दुल्लाखान दुराणी, विनायक मेटे, महादेव जानकर, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **बहुजन कल्याण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मराठा कुणबी समाजातील विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासासाठी दिनांक ४ जून, २०१८ रोजी छत्रपती शाहू महाराज संशोधन, प्रशिक्षण व मानव विकास संस्था (सारथी) पुणे या संस्थेची स्थापना करण्यात आलेली असणे, काही दिवसांपासून संस्थेच्या अधिकाऱ्यांमध्ये वाद सुरू असल्याने संस्थेचे कामकाज ठप्प झालेले असणे, सारथीच्या आर्थिक व्यवहारात अनियमितता असणे, याचा फटका विद्यार्थ्यांना बसत असून शेकडो विद्यार्थ्यांची फेलोशिप रखडलेली असणे, सारथीने पहिल्या टप्प्यात एम.फिल. व पी.एच.डी. करणाऱ्या ५०२ संशोधन विद्यार्थ्यांना फेलोशिप मंजूर केली असणे, त्यात मराठवाड्यातील डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठातील १८५, स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठातील १० तर वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठातील १३ विद्यार्थ्यांचा समावेश असणे, प्रत्यक्षात आतापर्यंत ९० विद्यार्थ्यांनाच दोन महिन्यांची फेलोशिप देण्यात आली असणे, उर्वरित विद्यार्थी मानधनपासून वंचित असणे, मराठवाड्यातील विद्यार्थ्यांवर अन्याय होत असणे, सारथीच्या सर्व योजना समाजातील सर्व घटकापर्यंत पोहचविणे आदींसाठी सुमारे ३५० व्यक्तींची तारादुत म्हणुन निवड करण्यात आलेली असणे, त्यांना १८००० रुपये मानधन देण्याचे ठरवले असणे,

परंतु त्यांना दोन महिन्यांपासून मानधन मिळालेले नसणे, एमपीएससी, युपीएसी आणि नेट परीक्षेची तयारी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनाही फेलोशिप मंजूर असणे, मात्र अंतर्गत वादात ही फेलोशिप देखील रखडलेली असणे, सारथीची फेलोशिप मिळाली म्हणून मराठा समाजातील अनेक विद्यार्थ्यांनी हातातील नोकरी सोडणे, मात्र सारथीच्या वादात या विद्यार्थ्यांना वेठीस धरले जात असणे, त्यांच्यावर आता उपासमारीची वेळ आलेली असणे, या सर्व प्रकरणाची तात्काळ चौकशी करून विद्यार्थ्यांना न्याय मिळणेसाठी होत असलेली मागणी यावर शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

(३) **श्री. अमरनाथ राजूरकर, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे पाणी पुरवठा व स्वच्छता मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-**

"भोकर (जिल्हा नांदेड) तालुक्यातील २७ गावातील जलशुद्धीकरण केंद्र बंद असल्याचे दिनांक ३ फेब्रुवारी, २०२० रोजी व त्या सुमारास उघडकीस येणे, २०१५ आरोग्य विभागाच्या अहवालानुसार येथील ५८ गावातील २१८ पाण्याचे स्रोत फ्लोराईड बाधित आढळून येणे, त्यामुळे शासनाने या काही गावांमध्ये जलशुद्धीकरण केंद्र उभारणे, मात्र येथील २७ गावातील ही केंद्र अद्याप सुरूच न करणे, त्यामुळे या गावातील नागरिकांना अशुद्ध पाणी प्यावे लागत असल्याने त्यांचे आरोग्य धोक्यात येणे, ही जलशुद्धीकरण केंद्र तातडीने सुरू करणे गरजेचे असतानाही शासन व प्रशासनाकडून होत असलेला विलंब परिणामी या गावातील नागरिकांमध्ये पसरलेले असंतोषाचे वातावरण, नाराजीची भावना त्यामुळे शासनाने माहिती घेऊन सदर जलशुद्धीकरण केंद्र तातडीने सुरू करण्याबाबत तसेच ज्या गावात जलशुद्धीकरण केंद्र नाही तिथे जलशुद्धीकरण केंद्र उभारून ग्रामस्थांना पिण्यासाठी शुद्ध पाणी उपलब्ध करून देण्याबाबत करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(४) **सर्वश्री विजय ऊर्फ भाई गिरकर, प्रविण दरेकर, रामनिवास सिंह, नागोराव गाणार, श्रीमती स्मिता वाघ, सर्वश्री रमेशदादा पाटील, विलास पोतनीस, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-**

"राष्ट्रीय सफाई कर्मचारी आयोगाने केंद्र सरकारला सादर केलेल्या एका अहवालानुसार गटारे आणि सांडपाण्याच्या टाक्यांची सफाई करताना मागील पाच वर्षात महाराष्ट्रात तीस सफाई कामगारांचे मृत्यू झाल्याची धक्कादायक बाब निदर्शनास येणे, दीड वर्षापूर्वी अशाच प्रकारे डोंबिवली एमआयडीसी परिसरात नाल्याची सफाई करताना कामगारांचा गुदमरून मृत्यू झाल्याची बाब निदर्शनास

येणे, २०१३ च्या कायदानुसार हाताने मैला साफ करण्यास बंदी घातल्याची बाब समोर येणे, परंतु जगभरात एवढे तंत्रज्ञान विकसित होऊनही त्याचा वापर करण्यात संबंधित यंत्रणांकडून हलगर्जीपणा होत असणे, असे बहुतांश कामगार कंत्राटी असल्यामुळे त्यांची संबंधित महापालिकेकडे काहीच नोंद नसल्याचे उजेडात येणे, यामुळे अनेकदा कायदेशीर भरपाई दिली जात नसणे, राज्यात मृत्यू झालेल्या ३० कामगारांपैकी केवळ दोघांना भरपाई दिली गेलेली असणे, उरलेल्या २८ कामगारांची कुणीच जबाबदारी घेतली नसल्याचे आढळून येणे, अशी धोकादायक कामे करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना सुरक्षेची सर्व साधने महापालिका देत नसल्याचे वास्तव समोर येणे, अशा प्रकारच्या घटना रोखण्यासाठी शासनाकडून ठोस भूमिका घेण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका."

सहा : म.वि.प. नियम १०१ — अ अन्वये विशेष उल्लेख — (असल्यास).

- मध्यंतर -

सात : शासकीय विधेयके —

विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे - विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.

- (१) "सन २०२० चे वि.स.वि.क्रमांक १ — महाराष्ट्र वस्तू व सेवा कर (सुधारणा) (सुधारणा) विधेयक, २०२०"
- (२) "सन २०२० चे वि.स.वि. क्रमांक २ — महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०२०"
- (३) "सन २०२० चे वि.स.वि. क्रमांक ३ — महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२०"
- (४) "सन २०२० चे वि.स.वि. क्रमांक ४ — महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०२०"
- (५) "सन २०२० चे वि.स.वि. क्रमांक ५ — महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२०"

आठ : सन २०१९-२०२० च्या पुरवणी मागण्यांवर चर्चा (पहिला दिवस)

खालील मंत्र्यांच्या मागण्यांवर चर्चा होईल :-

१. मुख्यमंत्री.
२. उप मुख्यमंत्री.
३. उद्योग, खनिकर्म, मराठी भाषा मंत्री.
४. अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री.

५. जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास मंत्री.
६. गृहमंत्री
७. सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री.
८. अल्पसंख्यांक विकास व औकाफ, कौशल्य विकास व उद्योजकता मंत्री.
९. ग्रामविकास मंत्री.
१०. ऊर्जा मंत्री.
११. शालेय शिक्षण मंत्री.
१२. पशुसंवर्धन, दुग्ध व्यवसाय विकास, क्रीडा व युवक कल्याण मंत्री.
१३. बहुजन कल्याण, खार जमिनी विकास, आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन मंत्री.
१४. वैद्यकीय शिक्षण, सांस्कृतिक कार्यमंत्री.
१५. सहकार, पणन मंत्री.

नऊ : (क) (मंगळवार, दिनांक २५ फेब्रुवारी, बुधवार, दिनांक २६ फेब्रुवारी, व गुरुवार, दिनांक २७ फेब्रुवारी, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —
 सर्वश्री दिवाकर रावते, हेमंत टकले, शरद रणपिसे, विक्रम काळे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, गोपीकिसन बाजोरिया, किरण पावसकर, रामहरी रुपनवर, रविंद्र फाटक, डॉ.सुधीर तांबे, डॉ.मनिषा कायंदे, अॅड. हुस्नबानू खलिफे, श्री.नरेंद्र दराडे, डॉ.वजाहत मिर्झा, सर्वश्री अमरनाथ राजूरकर, अंबादास दानवे, आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.दुष्यंत चतुर्वेदी, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, सर्वश्री आनंदराव पाटील, हरिसिंग राठोड, मोहनराव कदम, विलास पोतनीस वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —

"मुंबई शहरातील झोपडपट्टी पुनर्विकास योजनेतील (एसआरए) घरांच्या क्षेत्रफळाची मर्यादा २६९ चौ.फूटाएवजी ३०० चौ.फूट वाढविण्याबाबत शासनाने घेतलेला निर्णय व एसआरए अंतर्गत करावयाची कार्यवाही, मुंबई शहरात उंच परिसरात असणाऱ्या वसाहतीवर दरडी कोसळून जिवित व वित्त हानी होऊ नये याकरिता संरक्षक भिंती बांधण्याबाबत येणाऱ्या काळात शासन घेत असलेला निर्णय, मुंबईतील शिवडी, नायगांव, वरळी येथील बी.डी.डी.चाळीचा पुनर्विकास करणे, पंतप्रधान अनुदान प्रकल्पातील इमारतीसाठी सामूहिक विकास प्रकल्प राबविण्याबाबत, उपकर प्राप्त इमारतींच्या दुरुस्तीसाठी ३०००/- रुपये प्रति चौ.मी. ची मर्यादा तात्काळ रुपये ५,०००/- पर्यंत वाढविण्याबाबत निर्णय घेऊन अंमलबजावणी करणे, मुंबईत रेंगाळलेल्या एसआरए योजनांना गती देण्यासाठी प्रयत्न करणे, तसेच मुंबईत आर्थिक मंदिमुळे इमारतीच्या बांधकामास होत असलेला विलंब त्यामुळे ग्राहकांना घराचा ताबा मिळण्यास होत असलेली दिरंगाई,

तसेच परवडणारी घरे जास्त उपलब्ध होण्यासाठी शासन यथायोग्य निर्णय घेणे, मुंबईतील वरळी, माहिम भागातील पोलिस वसाहतीचा पुनर्विकास मुंबईतील परळ येथील भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांचे निवासस्थान असलेल्या वसाहतीचा पुनर्विकास करण्याचा घेतलेला निर्णय, मुंबई शहरात चालू असलेल्या भुयारी मेट्रो रेल्वेच्या मार्गावरील दुतर्फा असणाऱ्या इमारतींना तडे जाणे, अशा इमारतीच्या पुनर्विकासासाठी धोरण शासन निश्चित करणे, मुंबईतील जुन्या व म्हाडा इमारतीच्या गच्चीवरील पावसाळ्यात होणाऱ्या पाण्याची गळती थांबविण्यासाठी इमारतीवर शेड बांधण्याची परवानगी देण्याबाबत डीसीआर मध्ये बदल करण्याची उचित कार्यवाही करणे, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही विचारात घेण्यात यावी."

(ख) (गुरुवार, दिनांक २७ फेब्रुवारी, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —
सर्वश्री प्रविण दरेकर, सुजितसिंह ठाकूर, श्रीमती स्मिता वाघ, सर्वश्री सदाशिव खोत, गिरीशचंद्र व्यास, विनायक मेटे, सुरेश धस, डॉ.रणजित पाटील, सर्वश्री रामदास आंबटकर, डॉ.परिणय फुके, रमेशदादा पाटील, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.निलय नाईक, प्रा.अनिल सोले, सर्वश्री प्रसाद लाड, रामराव पाटील, पृथ्वीराज देशमुख, प्रविण पोटे पाटील, अरुणभाऊ अडसड, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —

"महाविकास आघाडीचे सरकार स्थापन होण्याच्या दरम्यान विद्यमान मुख्यमंत्री यांनी तसेच काँग्रेस व राष्ट्रवादी काँग्रेस या घटक पक्षांनी प्रत्यक्ष शेतकऱ्यांच्या बांधावर जाऊन अवकाळी पाऊसग्रस्तांना मदतीचे आश्वासन देणे, सदर आश्वासनामध्ये सरकार स्थापन झाल्यानंतर कोरडवाहू पिकांसाठी हेक्टरी २५,००० रुपये व बागायती पिकांसाठी हेक्टरी ५०,००० रुपये मदत देऊ असे वचन देणे, सरकार स्थापन होण्याच्या अगोदर शेतकऱ्यांची सरसकट संपूर्ण कर्जमाफी करून ७/१२ कोरा करू असे आश्वासन दिलेले असताना २ लाखांवरील कर्ज घेतलेले शेतकरी तसेच मध्यम व दिर्घ मुदत कर्ज घेतलेले शेतकरी महात्मा फुले कर्जमुक्ती योजनेमध्ये अपात्र असणे, कृषी उत्पन्न बाजार समितीमध्ये शेतकऱ्यांना दिलेला मतदानाचा अधिकार हिरावून घेतल्याने शेतकऱ्यांवर अन्याय झाला असणे, किमान समान कार्यक्रमांमध्ये शेतमालाला चांगला भाव देऊ असे आश्वासन दिलेले असताना प्रत्यक्ष हमीभावाने तूर, कापूस व इतर खरेदी करतांना अनेक जाचक अटी टाकणे, अवकाळी पाऊसग्रस्त शेतकऱ्यांना दिलेला शब्द न पाळणे, संपूर्ण सरसकट कर्जमाफीची घोषणा ही केवळ कागदावरच असणे, असे असताना शेतकऱ्यांचा कृषी उत्पन्न बाजार समितीतील मतदानाचा अधिकार देखील हिरावून घेण्यात आल्यामुळे महाराष्ट्रातील कोट्यवधी शेतकऱ्यांमध्ये तीव्र स्वरूपाचा असंतोष

पसरलेला असणे, महाविकास आघाडीचे सरकार स्थापन होण्याच्या अगोदर जाहीर केलेल्या किमान समान कार्यक्रमांमध्ये महिलांच्या सुरक्षेला सर्वोच्च प्राधान्य देण्यात येईल असे आश्वासन देण्यात येणे, सदर आश्वासन देऊन देखील महाविकास आघाडी सरकार स्थापन झाल्याबरोबर चांद्यापासून बांद्यापर्यंत दररोज महिला अत्याचारांच्या घटना घडणे, या घटनांमध्ये चार वर्षांच्या चिमुरडीपासून साठ वर्षांच्या स्त्रीचा समावेश असणे, सरकारी कर्मचारी, विद्यार्थिनी, विवाहीत महिला, विधवा महिला तसेच सांस्कृतिक क्षेत्रात काम करणाऱ्या अभिनेत्रीचाही समावेश असणे, हृदय पिळवटून टाकणाऱ्या हिंणघाट, सिल्लोड, मिरा रोड, सोलापूर, गडचिरोली, नागपूर येथील घटनांमुळे संपूर्ण महाराष्ट्रामध्ये कायदा व सुव्यवस्थेचा बोजवारा उडालेला असल्याचे निदर्शनास येणे, पोलीस कर्मचाऱ्यांच्या कामकाजात अवाजवी राजकीय हस्तक्षेप झाल्याने पोलीस दलाचे खच्चीकरण होवून त्यांचे कायदा व सुव्यवस्थेच्या मूळ कामाकडे दुर्लक्ष होणे, पोलीस दलाचे खच्चीकरण झाल्याने महिला अत्याचारांच्या घटनांमध्ये कोणतीही घटना होता अत्याचाराचे सत्र सातत्याने सुरूच असणे, परिणामी महाराष्ट्रातील कोट्यवधी महिलांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया विचारात घेण्यात यावी."

— अशासकीय कामकाज —
(बैठकीच्या अखेरचे २ १/२ तास)

दहा : अशासकीय ठराव :-

(मंगळवार, दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०२० रोजीच्या बॅलेटद्वारा ठरविलेल्या प्राथम्यक्रमानुसार खालील ठराव दाखविण्यात आले आहेत) -

(१) डॉ.सुधीर तांबे, वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ६१ -

"राज्यातील पूर्व प्राथमिक शिक्षणासाठी सुमारे एक लाख अंगणवाड्यांची संख्या असली तरी या अंगणवाड्याद्वारे दर्जेदार पूर्व प्राथमिक शिक्षण मिळत नाही, वैद्यकीय शास्त्रानुसार लहान मुलांच्या मेंदूची ९० टक्के वाढ ही त्यांच्या सहा वर्षांपर्यंत होत असते, विद्यार्थ्यांमध्ये शैक्षणिक आवड निर्माण होणे, ज्ञानेद्रियांचा योग्य विकास होणे, तसेच बौद्धिक विकासाच्या दृष्टीने हा कालावधी अत्यंत महत्त्वाचा असल्याने यासाठी शिक्षण देण्यासाठी तज्ज्ञांची समिती गठीत करून विशेष कार्यक्रम आखावा, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनाने करित आहे."

(२) श्री.नागोराव गाणार, वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ८४ -

"राज्यातील विनाअनुदान तत्वावर मान्यता देऊन सुरु करण्यात आलेल्या माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थ्यांना अनुदानाअभावी प्रयोगशाळा, ग्रंथालये व इतर शैक्षणिक सोयी सुविधा उपलब्ध होऊ शकत नाही, त्यामुळे विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीवर

होणारा विपरीत परिणाम विचारात घेता विनाअनुदान तत्वावर मान्यता दिलेल्या राज्यातील सर्व माध्यमिक शाळांना चालू शैक्षणिक वर्षापासून १०० टक्के अनुदान देण्यात यावे, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करित आहे."

(३) श्री. रामदास आंबटकर, वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ७४ –

"राज्यातील आदिवासी विकास विभाग व सामाजिक न्याय विभागामार्फत चालविल्या जाणाऱ्या शासकीय व अनुदानीत मुलींचे वसतिगृहात आश्रमशाळेतीलच कर्मचाऱ्यांकडून अल्पवयीन मुलींचे होत असलेले लैंगिक शोषण, त्याठिकाणी पुरुष कर्मचाऱ्यांच्या करण्यात आलेल्या नेमणूका, त्यामुळे अल्पवयीन आदिवासी मुलींवरील सतत होणाऱ्या अत्याचाराच्या घटनेत वाढ, आदिवासी मुलींच्या शिक्षण, त्यांच्या बौद्धिक विकासावर तसेच सामाजिक जीवनावर आणि उर्वरीत आयुष्यावर होत असलेला परिणाम, या पिडीत मुलींना न्याय मिळण्याकरीता अत्याचार करणाऱ्यांना कठोर शिक्षा मिळावी या करिता शासनाने तातडीने कार्यवाही करावी, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करित आहे."

विधान भवन :

मुंबई,

दिनांक : २७ फेब्रुवारी, २०२०.

राजेन्द्र भागवत,

सचिव (कार्यभार),

महाराष्ट्र विधानपरिषद.